

психологічних бар'єрів у студентів, допомагаючи подолати їх страх перед допущенням помилок або отриманням низької оцінки.

Аналізуючи різні аспекти навчального процесу, можна стверджувати, що використання мультимедійних презентацій сприяє активній взаємодії учнів з матеріалом, стимулює їхню мовну творчість та сприяє формуванню навичок комунікації.

Список використаних джерел

1. Сура Н. А. Іншомовна професійна компетентність: головні принципи та компоненти процесу навчання професійно орієнтованого спілкування. Вісник Луганськ. держ. пед. ун-ту ім. Т. Г. Шевченка. 2003. № 4 (60). С. 190–192.
2. Amalia Rahmawati, Muh Syafei, Moh Aris Prasetyanto. IMPROVING SPEAKING SKILLS THROUGH TikTok APPLICATION: AN ENDEVOUR OF UTILIZING SOCIAL MEDIA IN HIGHER EDUCATION. JOLLT Journal of Languages and Language Teaching. Vol.11 (1). 2023. P. 137-143. DOI: <https://doi.org/10.33394/jollt.v%vi%i.6633>
3. Dr. Radhika Kapur. Presentation Method: Indispensable in Imparting Knowledge in Educational Institutions at all Levels. 2020. URL: https://www.researchgate.net/publication/345893942_Presentation_Method_Indispensable_in_Imparting_Knowledge_in_Educational_Institutions_at_all_Levels (дата звернення: 01.05.2024).
4. Hadley A. Teaching Language Cultural in Context. Boston: Heinle and Heinle Publishers, 1993. 532 p.
5. Himmatova N. Psychological Aspects of Learning a Foreign Language. Spanish Journal of Innovation and Integrity. Vol. 14. 2023. P. 1-6. DOI: <http://sjii.indexedresearch.org>
6. Kelsey Chamberlin, Maï Yasué, I-Chant Andrea Chiang. The impact of grades on student motivation. Canada: Active Learning in Higher Education 00(0), 2018. P. 1–16. DOI: 10.1177/1469787418819728
7. Pham Vu Phi Ho, Nguyen Minh Thien, Nguyen Thi My An, Nguyen Ngoc Hoang Vy. The Effects of Using Games on EFL Students' Speaking Performances. International Journal of English Linguistics. Vol. 10 (1). 2020. P. 183-193. DOI: 10.5539/ijel.v10n1p183
8. Savignon S. J. Interpreting communicative language teaching. Context and concerns in teacher education. Yale University Press. New Haven & London, 2002. 243 p.

Робота виконана під науковим керівництвом канд. філол. наук, доцента ЖУРКОВОЇ О. Л.

АНАЛІЗ ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ СУЧАСНОГО АНГЛІЙСЬКОГО МЕДІЙНОГО ДИСКУРСУ ТА ЇХ ВІДТВОРЕННЯ У ПЕРЕКЛАДІ

**ФІЛОНЕНКО М., 1 курс ФТМ ДТЕУ,
спеціальність «Філологія», освітня програма «Прикладна лінгвістика
(лінгводидактика, англійська мова)»**

Аналіз лексико-стилістичних особливостей сучасного англійського медійного дискурсу та їх відтворення у перекладі українською мовою охоплює різні аспекти, включаючи вживання стилістичних прийомів, таких як метафора, персоніфікація, порівняння, метонімія, ідіоматичні вирази, оксиморон, гіпербола, епітети, перифраза, евфемізми, алюзії, та гра слів. Дослідження цих стилістичних засобів дозволяє краще зрозуміти вплив англійського медійного дискурсу та підходи до його перекладу, сприяючи

розвитку перекладознавства та міжкультурної комунікації. Належна адаптація цих елементів у перекладах українською мовою відображає процеси глобалізації та зміни у комунікативних практиках, забезпечуючи адекватне відтворення інформації та емоційного забарвлення оригіналу для українських читачів і аудиторії.

The analysis of lexical and stylistic features of modern English media discourse and their reproduction in Ukrainian translation covers various aspects, including the use of stylistic devices such as metaphor, personification, simile, metonymy, idiomatic expressions, oxymoron, hyperbole, epithets, periphrasis, euphemisms, allusions, and wordplay. The study of these stylistic devices allows us to better understand the impact of English media discourse on the Ukrainian language and approaches to its translation, contributing to the development of translation studies and intercultural communication. The proper adaptation of these elements in translations into Ukrainian reflects the processes of globalization and changes in communication practices, ensuring an adequate reproduction of information and emotional coloring of the original for Ukrainian readers and audiences.

Актуальність теми аналізу лексико-стилістичних особливостей сучасного англійського медійного дискурсу та їх відтворення у перекладі зумовлена зростаючим впливом англомовних медіа на глобальний інформаційний простір та необхідністю забезпечення адекватного і точного перекладу для української аудиторії.

Аналіз останніх досліджень та публікацій показує, що питаннями перекладу стилістичних засобів займалися такі науковці, як Чередниченко О., Кияк Т., Карабан В., Максименко С., Пянковська І. Незважаючи на немалу кількість наукових робіт на дану тему, все ще очевидний брак матеріалу, присвяченому питанню відтворення стилістичних засобів при перекладі публіцистичних текстів, особливо якщо мова йде про переклад англомовного матеріалу BBC за 2023 рік.

Мета статті полягає у виокремленні лексико-стилістичних засобів виразності в англійських статтях медійного дискурсу та особливості їх відтворення в перекладі українською мовою.

Завдання дослідження полягає у виокремленні фрагментів тексту, які містять лексико-стилістичні засоби та простежити можливі способи їх відображення у перекладі.

Об'єктом дослідження є англійські публіцистичні статті видання BBC. **Предметом дослідження** виступають лінгвістичні особливості, стилістичні прийоми та перекладацькі трансформації англомовних статей українською мовою в сучасному медіадискурсі.

Виклад основного матеріалу. Важливо відзначити, що масмедійний дискурс має значний вплив на сучасне суспільство. Він впливає на усвідомлення суспільних проблем, формування поглядів та переконань громадян, а також визначає актуальні теми для обговорення. Крім того, масмедійний дискурс відіграє важливу роль у культурній ідентичності та сприяє розвитку суспільства.

Однією з ключових функцій масмедійного дискурсу є поширення інформації. Завдяки різноманітним медійним форматам, люди мають можливість отримувати актуальну інформацію про події як у своїй країні, так і у світі. Це сприяє підвищенню рівня освіченості та свідомості громадян.

Крім того, масмедійний дискурс є важливим інструментом для вираження різних поглядів та позицій. Він надає платформу для обговорення глобальних проблем, політичних подій, культурних тенденцій та інших аспектів життя. Таким чином, масмедійний дискурс сприяє розвитку плюралістичного суспільства та свободі слова.

Емер О'Кіфф, ірландська вчена, розглядає медійний дискурс як складний процес взаємодії, що відбувається в публічному просторі. Вона вказує на те, що аудиторія споживачів медійного контенту може миттєво реагувати на те, що вони бачать, чують або читають. За словами О'Кіфф, внаслідок цього змінюються як форми, так і функції медіадискурсу. Наприклад, підвищується рівень інтертекстуальності, а різниця між розмовними та писемними мас-медіа стає менш очевидною [1, 2].

Сучасні газети, на думку вчених, стали набагато більш інтерактивними, включаючи посилання на Інтернет-ресурси, відео та звукові файли, а також опитування громадської думки. Телевізійні програми супроводжуються текстом на екрані, веб-посиланнями та чат-кімнатами, тим самим розширюючи можливості взаємодії з глядачами. Крім того, радіо-програми активно використовують веб-технології, щоб розширити аудиторію, наприклад, через розміщення зображень та візуальних елементів на веб-сайтах або навіть встановлення веб-камер в студіях для того, щоб слухачі могли «бачити» їх.

Розглянути це варто на декількох прикладах зі статей ведучого британського видання BBC. Задля більшої актуальності беремо матеріал за 2023 рік на актуальні теми.

Однією з таких була(і є досі) тема із штучним інтелектом (ШІ). На BBC є така стаття, яка надає базову, але доволі вичерпну інформацію щодо того, що таке штучний інтелект. Називається вона «Слово року: ШІ – слово 2023 року за версією Словника Коллінза» (англ. Word of the year: AI is the Collins' Dictionary word of 2023 [3]). Також можна взяти статтю про OpenAI – OpenAI: Триумф Народовладдя(англ. OpenAI: A triumph of people power [4]). Варто також дослідити стилістичні особливості, вжиті в статтях, присвячених доволі гострій темі протистояння Ізраїлю та Палестини. Найбільш показовою у дослідженні дискурсу є стаття «Як BBC висвітлює протистояння Ізраїлю та Гази» (англ. How the BBC is covering Israel-Gaza [5]).

Аналіз стилістичних засобів у даній статті проводитиметься в такому порядку типологій: Метафора, персоніфікація, порівняння, метонімія, ідіоматичні вирази, гіпербола, епітети, перифраза, алюзії тощо.

Стилістичний засіб	Word of the year: AI is the Collins' Dictionary word of 2023	OpenAI: A triumph of people power	How the BBC is covering Israel-Gaza
Метафора	«AI is a technology that means a computer can act in a human way» («ШІ - це технологія, яка означає, що комп'ютер може діяти по-людськи») – комп'ютер не може буквально діяти, як людина, але метафорично це підкреслює здатність штучного інтелекту приймати рішення	«exploding head» («розриваюче розуміння») – метафора для опису шокуючої ситуації. «spectacular explosion of support» («вражаючий вибух підтримки») – метафора для підкреслення величезної підтримки. «walk through the walls of a large corporation if they want you to, Matrix-style» («пройти крізь стіни великої корпорації, якщо вони цього захочуть, на манер «Матриці») – метафора для опису здатності людини досягти неможливого за підтримки корпорації	«the BBC becomes a lightning conductor» («Бі-Би-Сі стає блискавковідводом») – використовується метафора для підкреслення, як BBC привертає увагу і критику під час конфлікту
Персоніфікація	«AI might quickly become smarter than people» («ШІ може швидко стати розумнішим за людей») – наділення AI людськими властивостями, такими як розум та швидкість навчання	«people power is still at the heart of all that innovation» («народовладдя все ще лежить в основі всіх цих інновацій») – персоніфікація, яка підкреслює важливість людського фактору в інноваціях. «humans also still have the power to mess things up» («люди також все ще мають силу все зіпсувати») – персоніфікація, яка підкреслює здатність людей робити помилки	«This war is one of the most complex and polarizing stories» («Ця війна - одна з найбільш складних і поляризуючих історій») – війна описується як активний учасник, що підкреслює її складність і поляризацію
Порівняння	«making independent decisions without someone having to tell it what to do» («прийняття самостійних рішень без чийсь вказівки, що робити») – порівняння AI з людиною, яка приймає рішення самостійно	«make the current ChatGPT look like 'a quaint relative'» («зробити поточний ChatGPT схожим на «хімерного родича») – порівняння для підкреслення великого кроку вперед у розвитку технології	«We hold ourselves to a higher standard» («Ми дотримуємося вищих стандартів») – порівняння з вищим стандартом для підкреслення високих вимог до себе

Стилістичний засіб	Word of the year: AI is the Collins' Dictionary word of 2023	OpenAI: A triumph of people power	How the BBC is covering Israel-Gaza
Метонімія	«Newsround word of the year quiz» («Вікторина «Слово року в новинах») – метонімія, де назва шоу використовується для позначення конкретного тесту	«OpenAI» – метонімія, яка використовується для позначення всіх людей та ресурсів, що працюють у компанії.	«The BBC» – метонімія, що використовується для позначення журналістів, що працюють на BBC. Як в реченні «How the BBC is covering Israel-Gaza» («Як BBC висвітлює протистояння Ізраїлю та Гази»), тут мається на увазі висвітлення саме журналістами, а не медіа-ресурсом
Ідіоматичні вирази	«everyone is talking about it in 2023» («всі говорять про це у 2023 році») – ідіома, що означає популярність теми	«didn't hang around» («не тинявся») – ідіома, яка означає, що людина не гаяла часу. «Microsoft takeover without staging a takeover» («Поглинання Microsoft без інсценування поглинання») – ідіома для опису ситуації, коли компанія фактично бере контроль без офіційного поглинання. «popcorn-grabbing distraction» («відволікання на попкорн») – ідіома, яка описує захоплююче, але відволікаюче шоу	«lightning conductor» («блискавковідвод») – ідіома, яка означає об'єкт, що привертає критику або конфлікти
Гіпербола	«everyone is talking about it in 2023» («всі говорять про це у 2023 році») – перебільшення, що підкреслює популярність AI у 2023 році	«spectacular explosion of support» («вражаючий вибух підтримки») – перебільшення для підкреслення масштабів підтримки	«hundreds of millions of people come to BBC News» («сотні мільйонів людей приходять на BBC News») – перебільшення кількості людей, які звертаються до новин BBC.
Епітети	У тексті не виявлено	«spectacular explosion of support» («вражаючий вибух підтримки») – епітет для підкреслення величезної підтримки	«trusted journalism» («перевірена журналістика») – епітет, що підкреслює надійність журналістики. «confusing and chaotic time» («заплутаний і хаотичний час») – епітет для опису часу, в якому потрібна надійна інформація
Перифраза	У тексті не виявлено	«people power» («народовладдя») – перифраза для опису впливу та важливості людей в організації.	«we have produced truly powerful coverage» («ми створили справді потужне висвітлення») – перифраза для опису високоякісного репортажу
Алюзії	У тексті не виявлено	«Matrix-style» («на манер Матриці») – алюзія на популярний фільм «Матриця»	У тексті не виявлено

Переклад метафор у текстах, особливо таких, що стосуються сучасних технологій і масової культури, вимагає від перекладача врахування різних стилістичних особливостей як мови оригіналу, так і мови перекладу. Метафора «AI is a technology that means a computer can act in a human way» («ШІ - це технологія, яка означає, що комп'ютер може діяти по-людськи») передбачає пояснення функціональних можливостей штучного інтелекту через його порівняння з людською поведінкою. Переклад зберігає цю аналогію, що є важливою для розуміння суті технології, а також передає її технічний аспект, що відповідає науково-популярному стилю.

Метафора «exploding head» («розриваюче розуміння») використовується для опису шокуючої ситуації. У перекладі застосовано калькування (англ. loan translation), де «exploding head» перетворюється на «розриваюче розуміння», що акцентує увагу на інтелектуальному потрясінні, викликаному ситуацією. Цей підхід є виправданим у контексті, де мова йде про інтелектуальну діяльність, та дозволяє зберегти метафоричний сенс оригіналу.

«Spectacular explosion of support» («вражаючий вибух підтримки») перекладена з використанням прямого еквівалента, що дозволяє зберегти інтенсивність та емоційне забарвлення висловлювання. Застосування слова «вибух» в українському перекладі передає несподіваність та силу підтримки, що є важливим для повноцінного розуміння контексту.

«Walk through the walls of a large corporation if they want you to, Matrix-style» («пройти крізь стіни великої корпорації, якщо вони цього захочуть, на манер 'Матриці'») передбачає не тільки фізичну дію, але й культурне посилення на фільм «Матриця». У перекладі

збережено це посилення, що є важливим для збереження стилістичного та культурного контексту. Таке збереження забезпечує розуміння алегорії, пов'язаної з легкістю подолання бюрократичних перепон, завдяки популярній культурній референції.

«The BBC becomes a lightning conductor» («Бі-Бі-Сі стає блискавковідводом») перекладена з використанням прямого еквівалента метафори, що зберігає її образність та функціональне значення. Використання метафори «блискавковідвід» в українській мові передає роль Бі-Бі-Сі як об'єкта, який приймає на себе удари критики або напруги, що відповідає змісту оригіналу та підкреслює стилістичну цілісність висловлювання.

Переклад персоніфікації «AI might quickly become smarter than people» («ШІ може швидко стати розумнішим за людей») ілюструє наділення штучного інтелекту людськими властивостями, такими як розум та здатність до навчання. При перекладі використовується метод калькування з адаптацією, що дозволяє зберегти смислове навантаження оригіналу. Українська фраза зберігає ту ж саму ідею, наголошуючи на потенційній здатності ШІ перевершити людський інтелект, що є ключовим аспектом в обговореннях штучного інтелекту. Таке використання персоніфікації підкреслює швидкість розвитку технологій і потенційні наслідки їх впровадження.

Фраза «people power is still at the heart of all that innovation» («народовладдя все ще лежить в основі всіх цих інновацій») підкреслює важливість людського фактору в розвитку інновацій через персоніфікацію. При перекладі застосовується метод еквівалентного перенесення, де «people power» адаптується як «народовладдя», що підкреслює колективну силу людей у процесі інновацій. Такий підхід зберігає стилістичне та емоційне навантаження оригіналу, наголошуючи на важливості людської участі у технологічному прогресі.

Персоніфікація у вислові «humans also still have the power to mess things up» («люди також все ще мають силу все зіпсувати») акцентує увагу на здатності людей робити помилки. Переклад виконується з використанням методу калькування з частковою адаптацією, де «power to mess things up» передається як «сила все зіпсувати». Це зберігає основне смислове та емоційне навантаження, підкреслюючи людську здатність до помилок навіть у контексті високих технологій та інновацій.

Фраза «This war is one of the most complex and polarising stories» («Ця війна – одна з найбільш складних і поляризуючих історій») використовує персоніфікацію, щоб описати війну як активного учасника, підкреслюючи її складність і поляризаційний характер. При перекладі використовується метод еквівалентного перенесення, де «polarising stories» адаптується як «поляризуючих історій». Це дозволяє зберегти метафоричний та стилістичний елемент оригіналу, акцентуючи на значущості та складності описуваного явища.

Переклад порівняння «making independent decisions without someone having to tell it what to do» («прийняття самостійних рішень без чиєїсь вказівки, що робити») демонструє застосування методу калькування з елементами адаптації. Англійська фраза передає ідею автономності дій, що є ключовим аспектом функціонування штучного інтелекту. Український переклад зберігає основне змістове навантаження, водночас забезпечуючи зрозумілість для цільової аудиторії. Цей метод дозволяє зберегти чіткість та структурованість оригіналу, що є важливим у науковому та технічному контекстах.

Фраза «make the current ChatGPT look like 'a quaint relative'» («зробити поточний ChatGPT схожим на 'химерного родича'») використовує порівняння для підкреслення значного покращення майбутньої версії технології у порівнянні з існуючою. Перекладач застосовує метод транспозиції, при якому образ «quaint relative» передається через український еквівалент «химерний родич». Така адаптація зберігає культурний контекст та емоційне забарвлення оригіналу, дозволяючи українському читачеві зрозуміти ступінь контрасту між поточною і майбутньою версіями технології.

Порівняння «We hold ourselves to a higher standard» («Ми дотримуємося вищих стандартів») передає ідею самооцінки та прагнення до високих стандартів. При перекладі використовується метод еквівалентного перенесення, що включає адаптацію англійської

фрази до української мови із збереженням її значення та стилістичного навантаження. Фраза «дотримуємося вищих стандартів» відображає ту саму ідею самоконтролю і високих вимог, що і в оригіналі, зберігаючи формальний стиль, характерний для офіційних заяв або корпоративної культури.

Отже, аналіз перекладу метафор, персоніфікацій та інших стилістичних фігур у вище наведених прикладах свідчить про те, що кожна з перекладацьких трансформацій має свої переваги та обмеження. Проте, на основі цих даних можна зробити висновок, що найбільш ефективним методом є часткова адаптація та еквівалентне перенесення. Ці методи дозволяють зберегти стилістичний колорит та емоційне забарвлення оригінальних висловлювань, зберігаючи при цьому зрозумілість та прийнятність для українського читача. Вони сприяють максимально адекватній передачі змісту та емоційного забарвлення оригінального тексту, забезпечуючи його інтерпретацію в українському культурному контексті.

Список використаних джерел

1. Концепція та Методологія Медіадискурсу / Пянківська І.В http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/26/part_1/35.pdf
2. https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/2_2020/part_2/8.pdf
3. <https://www.bbc.co.uk/newsround/67282890>
4. <https://www.bbc.com/news/technology-67497157>
5. <https://www.bbc.com/mediacentre/articles/2023/how-bbc-is-covering-israel-gaza>

Робота виконана під науковим керівництвом канд. філол. наук, доцента ДЯЧУК Л. С.

РОЛЬ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

ХАНДОГА М., 1 курс ФТМ ДТЕУ,
спеціальність «Філологія», освітня програма «Прикладна лінгвістика
(лінгводидактика, англійська мова)»

У статті проаналізовано роль інноваційних технологій у викладанні та навчанні англійської мови. Розглянуто важливість інтеграції сучасних технологій у навчальний процес та їх вплив на результативність освіти. Досліджено становлення та розвиток інноваційних підходів у викладанні англійської мови та їхній вплив на сучасну педагогічну практику.

The article analyzes the role of innovative technologies in teaching and learning English. The importance of integrating modern technologies into the educational process and their impact on educational effectiveness is considered. The formation and development of innovative approaches in teaching English and their influence on contemporary pedagogical practice are investigated.

У сучасному світі, охопленому цифровими технологіями, викладання та навчання англійської мови стає все більш важливим і розповсюдженим. З розвитком Інтернету, мобільних додатків, відео- та аудіоматеріалів, інноваційні технології надають незліченні